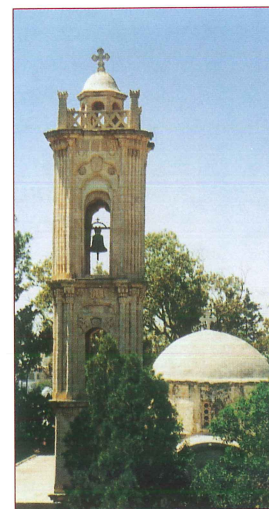

φορητή εικόνα του Χριστού Σωτήρα του 13ου αιώνα. Το ξυλό-γλυπτο εικονοστάσιο του 19ου αιώνα αντικατέστησε άλλο παλαιότερο. Σ' ένα από τα θωράκια αναγράφεται πιθανώς η χρονολογία της διακόσμησης παρά η κατασκευή του: «ΕΠΙ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ 1857 μαΐου α». Ο αύλειος χώρος του ναού αποτελεί το παλαιό κοιμητήριο του χωριού και περιβάλλεται από ψηλό περιτοιχισμό.

Η ανοικτή στοά (ηλιακός) προστέθηκε το 1854-55 με έξοδα των κατοίκων του Παραλιμνίου. Τα χρόνια εκείνα υπήρχε η επιδημία της πανώλους και καθημερινά πέθαιναν άνθρωποι, κυρίως παιδιά. Στο Παραλίμνι δεν υπήρχε ιερέας (φαίνεται πέθανε κι αυτός με την εν λόγω ασθένεια) και πήγαινε ο παπα-Γαβριήλ της Σωτήρας και κήδευε τους νεκρούς. Μια μέρα ειδοποίησαν τον ιερέα να πάει να τελέσει μια κηδεία. Ξεκίνησε ο ιερέας και όταν έφθασε στο μισό δρόμο στη τοποθεσία Βουνί, αποφάσισε να επιστρέψει πίσω, από φόβο μήπως μεταδοθεί και σ' αυτόν η ασθένεια. Τότε λέει παρουσιάστηκε μπροστά του ένας άγνωστος και του είπε:

«Πήγαινε να κηδεύσεις τους νεκρούς και από τώρα η αρρώστια σταματά». Πήγε και πράγματι το κακό σταμάτησε. Οι κάτοικοι του Παραλιμνίου είπαν ότι ο άγνωστος εκείνος ήταν ο «Χρυσωσώτης» και σε ένδειξη ευγνωμοσύνης έκτισαν με χρήματα τους τη στοά που φαίνεται ότι χρειαζόταν για να ευκολύνει τους κατοίκους. Επίσης οι κάτοικοι του Παραλιμνίου από τα χρόνια εκείνα μέχρι σήμερα, στις 6 Αυγούστου, εορτή της Μεταμορφώσεως, όλοι

ανεξαιρέτως περνούν και προσκυνούν στο ναό του Σωτήρος σε ένδειξη ευγνωμοσύνης. Πριν 60 χρόνια, που τα μέσα συγκοινωνίας ήταν κυρίως τα αμάξια (καρέττες), έρχονταν παίζοντας βιολιά.

Αφού αναφέραμε την επιδημία της πανώλους, έλεγαν οι παλιοί ότι στη περιοχή από τα μέσα του περασμένου αιώνα μέχρι το τέλος του (1840 – 1890), αλλεπάλληλες επιδημίες αποδεκάτιζαν τον κόσμο, κυρίως τα παιδιά. Τα χρόνια εκείνα και οι στοιχειώδεις ιατρικές υπηρεσίες ήταν ανύπαρκτες. Γι' αυτό ο κόσμος κατέφευγε στην προσευχή. Αναφέρονται πολλές περιπτώσεις θεραπείας με θαυματουργικό τρόπο.

Συνηθίζουν ακόμα να φέρνουν στην εκκλησία του Σωτήρος τις τρεις πρώτες Δευτέρες μετά τη γέννηση τα παιδιά και να τα αλείφουν με λάδι από το καντήλι, έτσι ώστε να προφυλάσσονται, με την πίστη ότι η καντήλα είναι λειτουργημένη από την προηγούμενη μέρα, την Κυριακή.

Το καμπαναριό κτίστηκε το 19ο αιώνα, μετά από την έκδοση από την Υψηλή Πύλη του διατάγματος του Χάτι Χουμαγιούν, σύμφωνα με το οποίο δίνονταν ορισμένα προνόμια στους ραγιάδες μεταξύ των οποίων και η χρησιμοποίηση κωδώνων στους ναούς. Όταν λοιπόν κτίστηκε το καμπαναριό και κρεμάστηκε η καμπάνα, ένα μερόνυκτο την κτυπούσαν οι κάτοικοι χαρούμενοι. Περνώντας δε ένας Τούρκος «τσαούσης» καβάλα στο άλογο, ερχόμενος από το Παραλίμνι και πηγαίνοντας στο Λιοπέτρι, είπε στους εορτάζοντας κατοίκους «Έ' γκιαούρηδες ίντα που παίζετε τη καμπάνα. Νομίζετε οι Ρούσοι (Ρώσοι) εδωμέ στον Κάμινα τζαίρκουνται;». *Κάμινας* είναι τοποθεσία βόρεια της Σωτήρας στο δρόμο που οδηγεί στην Αμμόχωστο, ακριβώς